

Партизани от Габровско-Севлиево отряд из улиците на Габрово на 9 септември 1944 година

Иван Цонев
секретар на ГК и ОК на БКП
Габрово

Героите на социалистическия труд Тодор Митев, Веска Минчева, Пенка Галова и Петър Николов

Евтим Апостолов (Евтич)

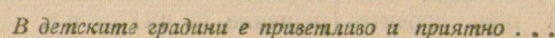
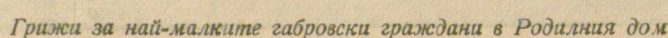
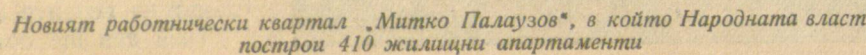
Георги Генев (Любчо

в бой до победа ни смело води!"

Янтър

РАДКО МИЛЧЕВ — Габрово

Откри се и работи детска музикална школа за 100 деца.



За десет години в едно от габровските предприятия

Предачница „Балкан“ преди и сега

През годините на Народната власт малката предачна фабрика „Балкан“ — Габрово се разраства много. Незначителен спомен ще останат 29-те предачни и няколко конфекционни и бояджийски машини. От съзнанието на работниците обаче никога няма да изчезне тежкия и непосилен труд, мизерията и нищетата, при които те живяха и работиха, безмилостната експлоатация на капиталистите.

В построените две жилищни сгради живеят собствениците, майсторите с техните близки, а в мазетата и таваните някои от работниците. В малките и тъмни стаи спяха по 10—12 девойки на нарове, на които имаше само сламеници. Заявките представляваха различни селски черги, донесени от самите работници. На стените, окачени на гвоздеи, висяха изтъкани рокли и палта, а под самите нарове съдове, с които си служеха.

Непоносимите условия във фабриката и тежкия живот бяха причината за избухването на стачката през 1940 година с искане от капиталистите да подобрят качеството на хляба и битовите условия. Стачката завърши без резултат, а нейните организатори Ганчо Христов, Христо Тончев, Мара Георгиева и други бяха задържани от полицията.

През годините на войната, поради липса на суровини и електроенергия предприятието преминава от 3 на 1 смяна. На улицата бяха изхвърлени повече от 150 души. По-тежко от всякога стана положението на работниците. Надницата бе от 180 до 220 лева, които обрънати в днешни пари са едва 7—9 лева. Не се осигуряваше ежедневна работа, а през дните, когато не работеха, не им се плащаше. В стола получаваша лошокачествена храна само за обяд, а вечерно време обикновената храна бе в повечето случаи хляб и сол.

Сега е съвсем друго. Колко много направи Народната власт за работниците! В просторните и светли зали сега работят повече от 100 модерни предачни, повече от 50 конфекционни и още много други машини. В новото социалистическо предприятие коренно се измениха условията за работа на стотиците предачни и други работници. Те са в непрестанно масово благодарно съвнование, чрез което работническият колектив все повече укрепва завоеваната на 9 септември 1944 година свобода и изгражда своето щастливо бъдеще. С невидан до сега ентузиазъм работниците ежедневно завоюват все по-големи трудови успехи. Произвеждат се преди са над осем пъти повече от производството на капиталистическото предприятие през 1939 година и вместо тър-

говски прежди, с които бившите индустриалци са експлоатирани двойно населението, се работят индустриални прежди, от които се тъкат хиляди метри платове и трикотаж за нашия народ.

Израстнаха десетки ударници и стахановци. Мнозина увеличиха дневната си заплата до 40 лева, а средната надница на всички работници достигна от 20 до 30 лева, вместо получаваната преди 9 Септември 7—9 лева.

От ресторанта на предприятието работниците получават качествена, изобилна и евтина храна, а от магазина се снабдяват с всички необходими продукти. Средно на ден в ресторанта се хранят по 680 работника. Сега към предприятието има медико-санитарен пункт, където ежедневно около 90 работника получават медицинска помощ. В зъболекарския кабинет се прегледват и лекуват зъбите си повече от 30 работника дневно. Завършена е вече сградата, която ще бъде обзаведена за стационар с повече от 20 легла за по-тежко болни работници.

Предприятието разполага с 16 собствени жилища, с добре обзаведени апартаменти, в които са настанени повече от 480 работници и 60 семейства.

Уреден е и забавен живот за работниците. В червения кът при предприятието те получават различни книги за прочит, уредят си забави, младежки срещи, организират излети. Една значителна част от младите работници прекарват приятни дни в младежкия лагер, който е в близост до района на предприятието. От инсталираните в светлите и хигиенични стаи високоговорители те слушат излъчваните програми по фабричната радио-уредба и забавна музика.

Работниците от ф-ка „Балкан“ като виждат, че заедно с увеличаването на производството ежедневно се подобрява и техният живот, упорито работят за предсрочното изпълнение на своя план. И действително, техният упорит труд не е напразно. Планът на предприятието за шестмесечното изпълнение предсрочно, а за второто тримесечие предприятието стана носител на знамето на Министерството на леката и хранителната промишленост.

В радостните предвечерни сесии работниците изпълняват производствения си план средно 125 на сто всеки ден. Те работят за преминаването на колективния стахановски труд, за достойна среща на славната десетгодишнина от деня на народната победа — Девети септември.

Иван Георгиев
плановик при ф-ка „Балкан“

Новата предачница

Влизането в строя на 30,000 нови памуко-предачни вретена и други машини е наша нова голяма стопанска победа, победа на мирната и творческа политика на нашата Партия и Народната власт.

С пуцането в експлоатация на новата предачница „Балкан“ се ликвидирва съществуващото до сега в текстилната промишленост несъответствие между памуко-предачните и тъкачните фабрики и се създават условия за използване максималния капацитет на памуко-тъкачните станове.

Новата памуко-предачна фабрика със своите 30,000 вретена ще подхранва допълнително памучната промишленост годишно с над 2 милиона килограма прежда, с което ще се даде възможност да се произведат повече, по-финни и висококачествени тъкани, трикотаж, чорапи други артикули, а това означава, като се изхожда от сегашните разходни норми, да се дадат в повече за нашето народно стопанство 10 милиона метра памучни тъкани, един милион броя трикотаж и 7 милиона чифта чорапи взети заедно.



Нови хора израстват във фабрика „Балкан“ — знатни хора на труда.

Между тях са: орденосиците Мара Ангелова — предачка и Петър Борисов — майстор на смяна, стахановката Василка Димитрова, най-добрите в професията Пенка Папазова и Стефка Вутова

Да работиш днес е хубаво

В Габрово дойдох през 1935 год. Тогава бях на 14 години. Дълго обикалях из града, хлопях на чорбаджийските врати и молих за работа. Но никъде не ме искаха. Излъгах, че съм на 17 години и едва ме приеха. Работех на равно с големите, но на мене винаги се плащаше по-малко. Едва на петата година ми повишиха заплатата с 2 лева. И сега във фабриката има другарки под 16 години, но те работят по 6 часа, а не като нас тогава, по 8—10 часа, колкото си иска чорбаджията.

Жевахме в общежитието по 10—12 души в стая и спяхме на нарове. В стаята беше тясно и душно, понякога чувствах, че още малко и въздухът ще се свърши. Но всички мълаха. Тежко и горко на оня, който се осмели да каже нещо. Помня как една наша другарка изхвърлиха на улицата само за това, че каза, че не ни затварят през време на тревогите в мазата, за да не ни затрупа фабриката. В него взеха участие около 50 души индивидуални и десетки групови изпълнители.

А, когато поискахме платени отпуски, винаги ни се отговаря-

ше, че „времето минало“ или „умрял кон не рита“. Така умираха и нашите платени отпуски, а надниците бяха малки, едва стигаха за хляб...

Днес вече е друго. Работим по 8 часа и ни е осигурена годишната почивка и безплатно лечение и много други придобивки. Вече няколко години подред ходя на летище край морето. Свежа и отпочинала се чувствам, когато отново заста на край машините. Така почиват болшинството от нашите работници.

Средната ми надница сега е около 35 лева. С тези пари мога да си купя много неща.

Думата на нас, работниците, нашата дума днес навред се чува. Свободно можем да даваме своите предложения и да следим за тяхното изпълнение, да се интересуваме от целия обществено-политически живот.

Да работиш днес е хубаво. Знаеш, че работиш за себе си, за народа. Това много ме задължава да давам все по-много и по-качествена прежда. За да се отблагодари на нашата Партия за всичко, което тя даде на нас работниците, аз редовно изпълнявам личната си норма над 250 на сто и изпридам само първокачествена прежда.

Дафинка Пенчева
„най-добър в професията“ във ф-ка „Балкан“

ФЕСТИВАЛ ВЪВ ФАБРИКАТА

Вечерният планински ветрец нежно люлее листата на стройните брези в широк парк на фабрика „Балкан“ — Габрово. Весели работници и работнички се трупат около красиво уредения червен кът, волейболното игрище и ярко осветената танцова площадка.

Завършила младежкия фестивал на художествената самодейност във фабриката. В него взеха участие около 50 души индивидуални и десетки групови изпълнители.

Част е 21. Започва програма, изпълнявана от първенците на фестивала. На сцената е танцовата група при VI дружество на ДСНМ. За 2—3 месеца, макар и без специален ръководител, тя е достигнала значителни постижения. Тук е Гроздана Боева — член на дружествения комитет на ДСНМ, стахановка — многомашиничка. Тук са девойките, дошли неотдавна от училището за трудови резерви в град Пловдив.

Пристъпващите внимателно слушат звучната реч на др. Невяна Борисова, която декламира стихотворенето

„Слава товарищу Сталину“... Над утихналия парк се разнася песента „Татова булка Гроздана“, изпълнявана от предачката — стахановка Мара Георгиева. С големи гласови дания тя увлича слушателите, които се пренасят в родните села и сякаш там слушат близката и позната им народна мелодия.

Редят се самодейците. Излиза първият младеж — предач в предприятието др. Иван Чермазов. Той работи на три машини и на неговата бързина и ловкост завидват най-добрите девойки — предачки. Чермазов изпълнява тракийска народна песен, придружаван от нежните звуци на акордеона на работника в бояджийната Слави Куртев.

Настъпва растен и щастлив момент, когато др. Денка Симеонова — зам. секретар на заводския комитет на ДСНМ раздава награди на първенците. Младежкия фестивал във фабрика „Балкан“ показа растежа на работническата класа, нейните неизчерпаеми сили и възможности, показа грижите на Партията и Народната власт.

В. Ненов

ПЕСЕНТА НА ВРЕТЕНАТА

Когато за пръв път влязох в работните зали на голямата фабрика, в лицето ме удари острият шум на машините и ми се струваше, че още малко и цялата сграда ще се събори с гърясък върху мене. Просто недоумявах как работниците бяха толкова спокойни, разговаряха помежду си, а една от тях дори пееше.

Навярно разбрала, или по право припомнила си преживяното от самата нея, възрастна работничка ме потупа по рамото и каза: „Нищо, ще свикнеш. Това е песента на вретената.“ Не помня какво точно й отговорих тогава, но думите й запомних. Очудох се само как този грохот може да се нарече песен. Но мина време, аз опознах машините, вретената, научих се да преда. Спокойно влизах вече в цеховете и почнах да разбирам и обичам песента на вретената. А тя ни разказва за толкова много неща...

Песента на вретената ни разказва чудни приказки, приказки за големите бели бали памук, които идват от родните слънчеви полета, от братския Съветски съюз, от далечен Китай. Говори ни за братската дружба на народа ни със свободните миролюбиви народи. Говори за труда на нашите селяни и работници в свободната Димитровска родина. Въртят се вретената и пеят, а песента им е тържествена и радостна, защото разправят за трудовите

подвизи, за новите герои на труда...

Ето, на два флаера работи младата производственичка Стефка Вутова. Тя е пългавка, сърчна. Бързо заприда скъсался се калем и машините й не спират. А когато няма скъсано вретено, внимателно почиства горните чистачки валчета, за да бъде изпредната прежда равномерна. Не допуска нейното око и единички. Тя е носителка на званието „най-добър в професията“ и редовно изпълнява личната си норма 182 на сто.

В същата смяна работи и Фидана Кирилова. За човек, който не я познава добре, тя прави впечатление на избухлива и спривава жена, но в същност Фидана има добро и обичливо сърце. От всички най-много мрази несправедливост. А каква прекрасна работничка е тя! Та няма средният й процент 220 на сто изпълнение на личната норма и званието „най-добър в професията“ могат да говорят за нещо друго?

И продължават по-нататък вретената песента си за постиженията на Вера Узунова, Олга Божинова, Ангелия Георгиева, за младите майсторки Иванка Русева и Радка Цочева, за борбата на хората от това възлово място на предприятието, за повече и по-качествена прежда. Не забравят те и ценните рационализации на колектива от електротехници, за премахването на единичките по флаерите и рационализациите на Гана Ангелова за смазването на шреките.

Отворим ли вратата на ринговия цех мелодичните гласове на вретената пак ни грабват и в надпревара разказват. Но кое по-напред да чуем? Дали за

стахановската секция на Марко Симеонов, който е в подготовка за започване работа по колективния стахановски труд, или за носителката на значката „отличник“ Стефка Янкова, която обслужва вретената за 2-3 норми и достига 254 на сто изпълнение на личната си норма, дали за орденосиците Мара Ангелова или за младата Павлинка Андонова?

Така узнаваме, че само за м. юли в предприятието са удостоени 109 души със званието „най-добър в професията“, 332 — стахановци, 309 — ударници, чей планът за първата двадесетдневка на август е изпълнен 124 на сто, че за месец юли са реализирани 53,800 лева икономии по почина на съветските стахановци Левченко и Муханов, по който почин работят повече от 360 производственици.

В огромния трудов подем пред великия народен празник — Девети септември са се включили и се съревнонават 865 работници. Съревнонават се производствениците от отделните секции, смени и бригади. Съревнонават се и вретената. Песента им е възторжена — радостна. Потънаха в забравя времената, за които с мъка резкавазат Дафинка Пенчева, Дешка Минчева и други, за ниските надници, за мръсните спални помещения с нарове, за изгонванията от работа при най-малък опит за търсене справедливост...

Така хубава е песента на вретената, песента на хората, които работят край тях, песента на работническите сърца — вярна и правдива като тях. Това е песен на новия радостен живот — химн на свободата и щастие.

Цветана Попова



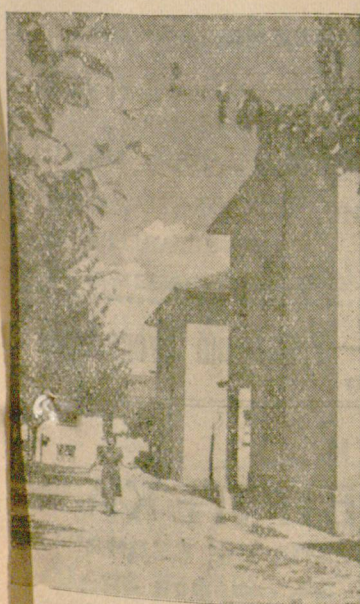
След работа едно от най-любимите занимания за младежите е физическата. На физкультурните площадки при предприятието винаги е оживено.



Кога в миналото капиталистите са се грижили за просветата на работниците? — Никога. А сега Народната власт има като една от първите грижи просветата на целия народ. Във фабричната библиотека има много книги. В червения кът е винаги препълнено.



Партията и Народната власт откриха широк път за разцвета на народните таланти. В художествения колектив при фабриката всеки работник може да прояви своите способности.



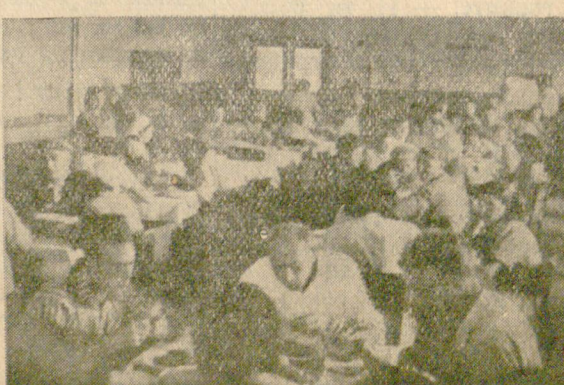
Работниците заживяха в нови хигиенични жилища, построени от Народната власт на мястото на бордеите, в които ги тикаха преди капиталистите.



Фабричният лекар бди за здравето на работниците.



Във фабричния зъболекарски кабинет ежедневно се полагат грижи за зъбите.



Качествена, вкусна, изобилна и евтина е храната във фабричния стол.

